

Tárgy: Magyarország 75, esetleg 1500 milliárd m³ földgáz ásványvagyonának nemzeti érdekű kezelése. (Éves fogyasztásunk 7)

Tisztelt Lázár János Miniszter Úr!

Gratulálok a kinevezéséhez, sok sikert kívánok a munkájához.

Mielőtt hozzákezd a tárcájának felépítéséhez, most már mint közelebbről illetékest, ismételten kérem önt, mielőbb gondolja át, vizsgálta felül a stratégiai (2010--es miniszterelnöki deklaráció) földgáz ágazat állami kézbe vételének sürgősségét, beruházási igényét. De olyan személyekkel, akik nem vettek részt az alább vázolt helyzet előidézésében. Nemzeti elkötelezettségű, (olaj-, gáz)iparszervezésben jártas szakemberekkel. Két vonalon volna fontos és sürgős a dolog. Az egyik, minden vezeték állami tulajdonlása, a másik a földgázbányászat jogilag még elérhető területeinek állami tulajdonú kezelése, a bányászat állami érdekeinek iparszintű felügyelete. Különben vásárolhatjuk a hazait, itthon világszintű árakon. Mint a mezőgazdasági termékeket, miközben a gazda állami támogatás nélkül képtelen fejlődni. Azaz az állami támogatás a kereskedőnél landol.

A hivatalos nyilvántartás szerint évtizedek óta legkevesebb 10 év - jó esetben 200 év(!) - önellátásra elegendő földgáz volna kitermelhető az országban. Számos kutatási koncesszióknak lejárt mára a négy év érvényessége. A kormány egyes tagjai mégis hatalmas erőfeszítésekkel törekény és költséges megoldásokat kényszerülnek keresni az energiabiztonságunk megalapozásához.

Évek óta próbálom a kormány és más cselekvőképes közelébe juttatni az itt felvázolt ellentmondást, de mindig félresiklott. Pontosabban, többnyire visszajelzés nem érkezett, illetve az innovációs minisztérium a felvetésemet (2019.) érdemi megfontolás nélkül, azokon a csatornákon keresztül vizsgálta ki, amelyek az adott állapotot előidéztek.

Tudnia kell, hogy feljelentést is tettem az alábbi tartalommal. De más kérdés a visszas állapot felszámolása - ki tudja mennyi idő múlva -, és más kérdés az energia kiszolgáltatottság sürgős megszüntetése.

Elképzelhető, hogy a 2015. óta tett nyilvános internetes írásaim a MOL cselekedeteiben közrejátszottak. Abban a vonatkozásban, hogy ezután felvásárolta a csaknem összes 10 év önellátást ígérő konvencionálisan [kitermelhető\(!\)](#) kutatási terület kutatási koncesszióját. Miáltal elővásárlási joga keletkezett további 20 év termelési koncesszióra. Pedig a privatizációkor (1995.) 15 év termelési koncessziót is kapott az ország egész területére, amit meg is hosszabbított. Ma már tudjuk, hogy az 1980-as évek közepétől a keleti blokk gyarmatosítása, energetikai kiszolgáltatottságának előkészítése zajlott. Úgy tűnik, ennek a politikának követői még mindig befolyásolják a döntéseket.

Indoklás

Az utolsó (2020.01.01.) nyilvános [energetikai ásványvagyon nyilvántartási adatok](#) az alábbiak. (Már maga az sem érthető, hogy ma, a digitalizációs dömpingben, miért kell ennyit várnia a döntéshozóknak az aktualitásokra.) (Egy hónap múlva várható az egy évvel frissebb)

*1. sz. táblázat. Magyarország ismert ásványnyersanyag-vagyonának adatai
(a beérkező adatok alapján)*

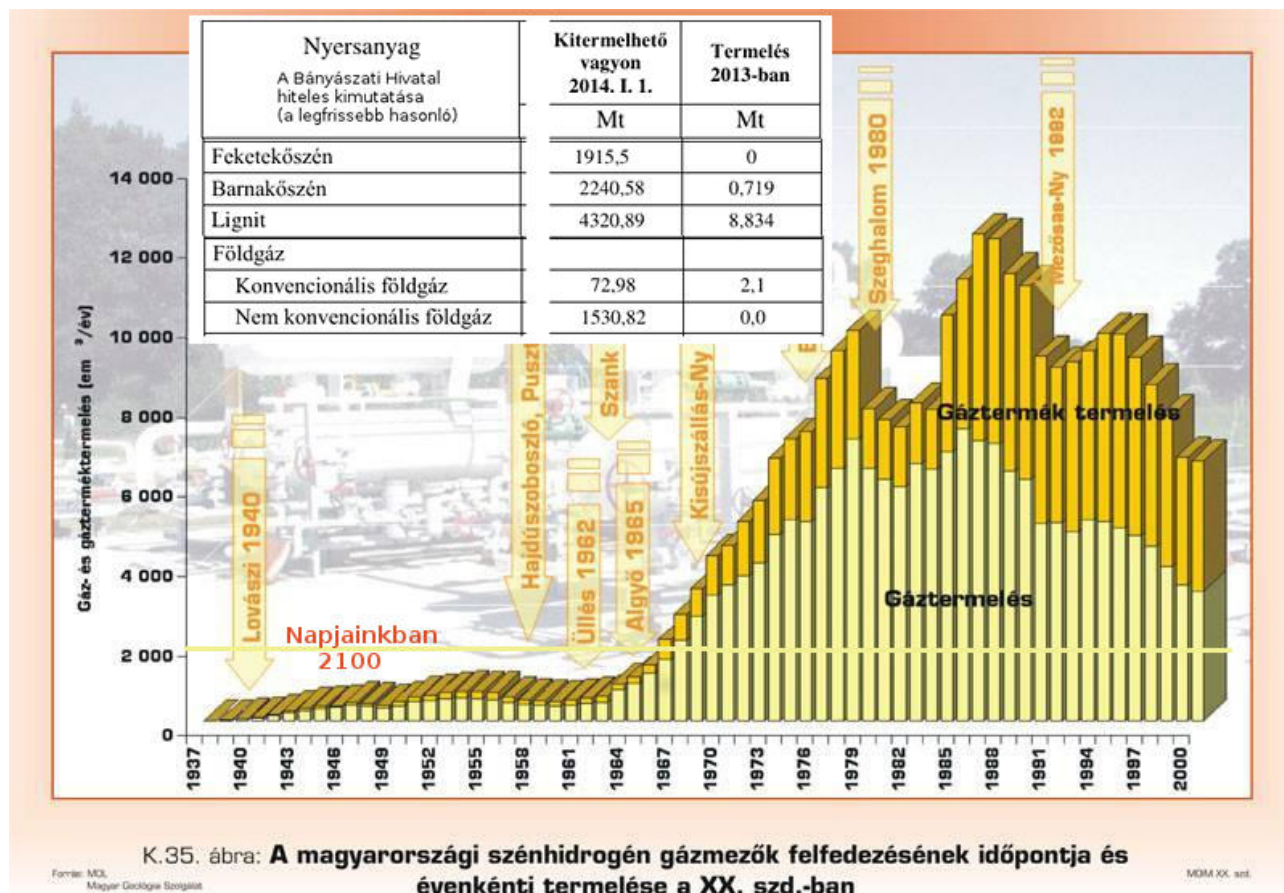
https://mbfsz.gov.hu/sites/default/files/media/file/file/2021/06/01/2020.%20I.-%20I.%20Magyarorsz%C3%A1g_%C3%A1sv%C3%A1nyvagyona_jav2_0.pdf

Nyersanyag	Termelés 2019-ben		Földtani vagyon 2020. I. 1.		Kitermelhető vagyon 2020. I. 1.	
	Mm ³	kt	Mm ³	kt	Mm ³	kt
Kőolaj						
Konvencionális kőolaj	1,37		273,43		23,14	
Nem konvencionális kőolaj	0,00		537,11		58,52	
Földgáz						
Konvencionális földgáz	1849,74		185 336,58		75 691,53	
Nem konvencionális földgáz	2,5		3 923 315,59		1 565 326,03	

Az ország jelenlegi éves fogyasztása 7 000 Mm³ (7 000 millió m³ = 7 mrd m³ ≈ 7 Mt)

2015-ben gyakorlatilag ugyanezeket a számokat láthattuk. És mivel a kutatási koncessziók kiadása 2013-ban indult, okkal mondhatjuk, hogy ezek a tervszámok voltak érvényesek a rendszerváltáskor véghezvitt bányászati ágazat felszámolását megelőzően is.

A földgázbányászatunk sorsát jellemzi az alábbi, a MOL geológiai szolgálatának diagramja, amit 2015-ben applikáltam és tettem először közzé.

Az 1991-től 1995-ig tartó MOL privatizáció során a csatakiáltás az volt, hogy „pénzt kell termelni, nem olajat”. Már a szénhidrogén ipari tröszt 1985. körüli felszámolása elkezdte szétzilálni a hatékony gazdasági és szakmai rendszereket, aminek következménye élesen kitűnik ebből a diagramból is. Meg kell jegyezni, hogy az itt látható időintervallumban 8 db mező felfedezése, termelésbe állítása történt.

A bányászati hivatal jelenlegi kimutatása szerint az alábbi koncesszorok működnek az országban a gáz és olaj lelőhelyek „kutatására”:

3. táblázat: Bányászati koncesszióskörök **KŐOLAJ ÉS FÖLDGÁZ** 154. évfolyam, I-II. szám

Társaság	Év							Összesen
	2013 1. kör	2014 2. kör	2015 3. kör	2016 4. kör	2017 5. kör	2018 5. kör	2019 7. kör	
MOL Nyrt.	1	1	2	6	3	3	2	17
Vemilion Energy Hungary Kft.	1	1			1	1	1	4
O&GD Central Kft.		2	4					9
HHE Group Kft.		1	1		1	1	1	4
PanBridge Hungary Zrt.			1					1
Összesen	2	5	8	6	5	5	4	35

Négy évvel ezelőttig, 2017-el bezárólag 26 db pályázatot területre vásároltak koncessziót. Ami kutatási jog mára lejárt, és eredményének semmi nyoma a [vagyon-nyilvántartásban](#). A kormányzati energetikai tervezésben.

Vagy a bányászati hivatal kiírása volt megalapozatlan, vagy nyilvántartási rendszere elégtelen, vagy a koncesszorok viselkedése megmagyarázhatatlan.

Pedig, mint láttuk a fenti diagramon, 8 db mező megkutatása megteremtette az önellátást. Azaz az egykori, tröszti kutatási rendszer kellően hatékony volt.

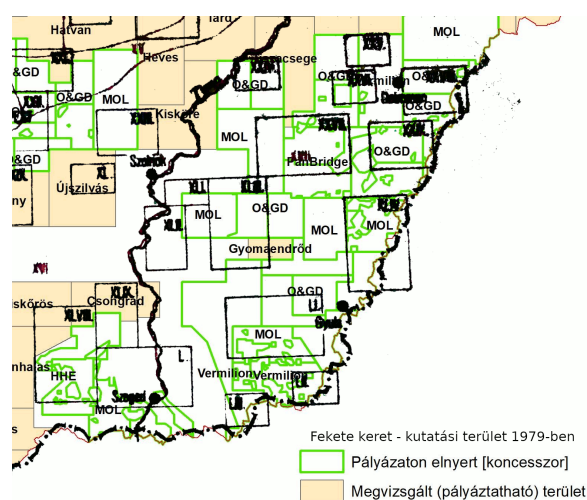
Pedig a Palkovics László miniszter úrtól 2019. áprilisában kapott válaszlevél szerint: „A nyertes pályázók összesen 58,7 milliárd Ft hazai beruházás megvalósítását vállalták a megkötött koncessziós szerződésekben, illetve együttesen további 39,4 milliárd Ft opcionális kutatási programot prognosztizáltak.” Vajon érdemi következmény nélkül veszni hagytak ekkora tőkét?

Valami nincs a helyén! Leginkább abban, hogy a 30 éve reménybelinek jelzett földgáz készlettel a kormány valamiért nem számol, nem tud számolni a stratégiai terveiben.

További furcsa dolog van abban, ha egymásra fektetjük a mai és az 1979-es fúrási kutatási térképeket. Itt a Nagy-Alföldet látjuk középtájt a Tiszával, jobboldalán az országhatárral.

A zöld keretű mezők a pályázatokon elnyert koncessziós területek, a sárga a bányászati hivatal által földtanilag reménybelinek vélt, a jövőben még pályáztatható területek.

A fekete keretek területét már 1979-ben kijelölték, és mélyfúrásokkal megkutatottuk. Hogy-hogynem a MOL koncessziók területének jelentős részét a jogelődje feltárta, részletesen dokumentálta, saját irattárában is archiválta. Akkor most miért „kutatja” négy éveken át? Olyan eredményességgel, hogy nem látszik nyoma a vagyon-nyilvántartásban!

Miért nem termelt semmit 2017. óta? Ekkor zárult az első kutatási joga. A nemzetnek pedig kiesik a 12 % bányajáradék, a csúcsra járatott olajári extraprofit 25 %-a, a foglalkoztatottság, a GDP, és leginkább a hitelesen alátámasztható energiabiztonsági állásfoglalás.

Nagyon hiányzik a bányászatból az országos áttekintésű, gazdálkodású (tröszti) felelős iparszervezési intézmény. A bányászati hivatal elméleti-műszaki, hivatalnoki intézmény. Nincs iparszintű gazdálkodási illetékessége. A koncessziós jogok rendszerét pedig a gyarmatosítók dolgozták ki, amiben a magántulajdon a nemzeti érdeket figyelmen kívül hagyhatja. A nemzet érdeke lenne a kitermelés maximálása, a bányavállalkozóé a mielőbbi megtérülés, az edőelkerülés.

Itt csak néhány szót tudok szólni az 1500 mrd „nem konvencionális” készlet sorsáról.

Az 1980-as években részt vettem ennek a különleges geológiai szituációnak a MOL jogelődje által folytatott kutatásában. Közel jártunk az ipari kísérletek kezdeményezéséhez. Sajnos a kutatásvezető szabadalomféléte miatt az eredmények nem lettek publikálva. A privatizáció pedig végleg negligálta. Pedig a 25 év alatt vagy meg lehetett volna oldani a termelési problémákat, vagy ki kellett volna vezetni ezeket a készleteket a reménybeli vagyon-nyilvántartásból.

Az „arccal a külföldi high-tech felé” korszakban jelentős erőket fordítottak az amerikai palagáz modell magyarországi kísérleteire. Lényegében eredménytelenül. Mert semmi hasonlóság nincs a hazai geológiai szituáció és a palagáz geológiája között. Ellenben arra alkalmas volt, hogy a befektetőket méginkább távolítsa a pályázatoktól, a kormányt a stratégiai terveiben való szerepeltetéstől. Illetve annyi hasonlóság van a két geológiai formációban, hogy mindkettőből nehéz a gázt kitermelni. A részletek mélyen szakmaiak.

A kutatási eredmények elméleti vonatkozását továbbvittem a mecseki feketeszén metán lecsapolási problémájának megoldásához. A bányabezárások itt is véget vetettek a kutatás befejezésének. A fenti adatokból látható, hogy a feketeszén készletünk is jelentős, a németek pedig új lignit(!) bánya nyitása érdekében falut, műemlék templomot rombolnak. A lengyelek azért ugrálnak könnyen, mert energetikai ágazatuk túlnyomó része saját szénre épül. A coal-bed metán lecsapolásával nyert földgáz önmagában hasonlóan drága, mint a likvid gáz Amerikából. Azonban a gázmentesített szén bányászatán így nyert költségmegtakarítással együtt már rentábilis lenne.

Természetesen szolgálni tudnék részletesebb, bizonyítóbb adatokkal. De nem akarom rabolni Miniszter úr idejét.

Munkájához ismételten sok sikert kívánok

[Dr. Tóth Béla](#)

olajmérnök, ny. szénhidrogén termelés szakértő, tud. oszt. vez., ügyvezető

toth.bela.dr@gmail.com

0620 9267551

2016 Leányfalu Kálvária u. 8.

FÜGGELÉK

Megjegyzem, hogy 13 évig dolgoztam a MOL jogelődjének a kútvizsgálati üzemében, amit most a Geoinform Kft képvisel. Nagy valószínűséggel ugyancsak az ország egész területére vonatkozóan. Együtt dolgoztam számos szénhidrogén tároló ásványvagyon készletének megállapítóival. Tehát alapos jártasságom van a fenti megállapítások területén. Sok éve azonban kívülállóként, csak a nyilvános adatok alapján tudok következtetni. A magyarázatokat igyekszem közérthetően azok számára megfogalmazni, akik nem jártasak a szakterületen, viszont a felülvizsgálatról való döntéshez a megértés elengedhetetlen.

A vagyonynyilvántartás független ellenőrzése a pályázati dokumentációk, a fúrási terv, a fúrási naplók, a réteg-kút vizsgálati dokumentációk és a termelési jelentések szakavatott összevetése alapján történhet meg. A mélyfúrás gáztermelésének lehetőségére közvetlen információk a kutató ill. termelő mélyfúrás réteg-kút vizsgálati jelentésből láthatók. Amely jelentések első példányainak meg kell lennie a Geoinform Mélyfúrás Információ Szolgáltató Kft (Nagykanizsa Vár u. 8.), a fúrást, kútjavítást végző vállalkozó, a koncesszor vállalkozó és a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat irattárában. A termeltetett mezők művelési tervei és a művelés előrehaladtán ellenőrzése mai dokumentációs rendszeréről nincs ismeretem.

A kitermelhető készlet megnevezés fogalma

A nyersanyag nyilvántartás kétféle értéket tartalmaz.

Földtani készletnek nevezzük azt, ami a geofizikai, geológiai adatokból becsülhető.

A kitermelhető készlet az a mennyiség, ami az ismert technológiákkal a földtani területből gazdaságosan elérhető.

Földgáz kutatás esetén az utóbbi kritériumnak a megfelelése az, hogy a mélyfúrásból a megtalált réteg termelési vizsgálata ipari értékű beáramlást produkált. Konvencionális gáztároló réteg esetében a produktív mélyfúrás akár azonnal termelő kúttá képezhető ki!

[Vissza a főszövegbe.](#)

Ásványvagyon nyilvántartás kezelése

Az [ásványvagyon nyilvántartást](#) azért újítják évről évre (sajnos csak a rákövetkező év nyarán), mert az újabb kutatási eredményekkel (akár pro akár kontra) és a kitermeléssel korrigálják.

[Vissza a főszövegbe.](#)